

RÄTTSINFORMATION

- till dig som är medborgare i ett annat EU-land än Sverige

DIN RÄTT SOM EU-MEDBORGARE ATT VISTAS HÄR

Allmän information om uppehållsrätten

Du har som EU-medborgare rätt att vistas i Sverige i minst tre månader. Det krav som finns är att du måste kunna uppvisa nationellt ID-kort eller ett giltigt pass som styrker att du är EU-medborgare.

Om du vill stanna i Sverige längre än tre månader behöver du uppfylla något av följande krav:

- Vara arbetstagare eller egenföretagare
- Vara arbetssökande och ha en faktisk möjlighet att få ett arbete
- Vara student vid en svensk utbildningsanstalt och ha tillräckligt med pengar för att kunna försörja dig samt ha en heltäckande sjukförsäkring
- Ha tillräckliga tillgångar för att försörja dig och din familj samt ha en heltäckande sjukförsäkring

När återställs tremånadersperioden?

En ny tremånadersperiod börjar efter att du har rest in i Sverige efter att har varit utanför Sveriges gränser under en period. Perioden som du är utanför Sveriges gränser kan vara mycket kortvarig. Det är dock oklart exakt hur länge du måste vara utanför Sveriges gränser. Vi rekommenderar att du sparar kvitton eller biljetter som visar på att du har varit utanför Sveriges gränser.

Vilka dokument måste jag ha?

Du måste inneha ett giltigt identitetskort eller pass.

Permanent uppehållsrätt

Efter att ha vistats i Sverige med uppehållsrätt i fem år, har du som EU-medborgare rätt till permanent uppehållsrätt. Förutsättningen är att du har uppfyllt något av de ovanstående kriterierna under en femårsperiod. Får du permanent uppehållsrätt har du rätt att stanna i Sverige utan några villkor, du behöver alltså inte fortsätta uppfylla kraven på uppehållsrätt för att ha rätt att stanna. En förutsättning för att behålla den permanenta uppehållsrätten är att du inte lämnar Sverige i mer än två år.

Du kan ansöka om intyg om permanent uppehållsrätt. Intyget är bra att ha eftersom det underlättar vid myndighetskontakt. Blanketten som behövs för att ansöka om ett intyg heter Intyg om permanent uppehållsrätt, nr 174011. Blanketten ska lämnas in till någon utav Migrationsverkets tillståndsenheter. Att ansöka är kostnadsfritt.

I Göteborg är adressen:

Tillståndsenheten
428 80 Kålleröd

I Malmö är adressen:

Tillståndsenheten
Box 3147 200 22 Malmö

Vad händer om jag inte uppfyller något av kraven för uppehållsrätt?

Om du inte uppfyller något av kraven för uppehållsrätt och saknar uppehållstillstånd har man inte tillstånd att vistas i Sverige och ska därför lämna landet efter tre månader.

Din närmsta familj

Om du själv uppfyller kraven på uppehållsrätt kan även vissa familjemedlemmar ha uppehållsrätt förutsatt att din familj har tillräckliga tillgångar för att kunna försörja sig.

Till din familj räknas:

- din partner (sambo, make/maka eller registrerad partner)
- dina eller din partners ogifta barn under 21 år
- dina eller din partners barn över 21 år om de är beroende av er för sin försörjning
- dina eller din partners föräldrar som är ekonomiskt beroende av er

SJUKVÅRD

För att ha rätt till nödvändig sjukvård utan att behöva betala mer än en svensk medborgare krävs att man har ett av två intyg:

- Antingen ett Europeiskt sjukförsäkringskort, även kallat EU-kortet

1

- Eller ett provisoriskt intyg om innehav av Europeiskt sjukförsäkringskort

Vad är nödvändig sjukvård?

Rätten till nödvändig sjukvård innebär att du inte ska behöva avbryta din planerade vistelse i Sverige på grund av medicinska skäl, till exempel om du bryter benet och behöver gipsa det. Även provtagningar och medicinska kontroller anses vara nödvändig vård. Du kan inte nekas nödvändig vård i Sverige! Du har däremot inte rätt till planerad vård i Sverige, planerad vård innebär att syftet med din resa är att söka vård.

¹ Källa bild EU-kortet: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=653&langId=en&albumId=40>

Hur skaffar jag ett EU-kort?

Du ansöker om EU-kortet i ditt hemland. För att få ett EU-kort måste du vara försäkrad i ditt hemland. I exempelvis Rumänien uppställs krav på att du under en period av 12 månader har betalat in premien för din sjukförsäkring under minst 6 månader för att du ska vara försäkrad. Men reglerna ser olika ut i olika EU-länder. Att beställa EU-kort är gratis. Beställ aldrig ditt kort från en part som tar betalt för kortet.

Vad händer om jag är försäkrad i mitt hemland men inte har mitt EU-kort med mig?

Om olyckan är framme och du inte har ditt EU-kort med dig, kan du be ansvarig myndighet i ditt hemland att faxa eller mejla ett intyg som säger att du har rätt till ett EU-kort. Om detta inte går att ordna kan du i efterhand söka ersättning för dina vårdkostnader i ditt hemland, men det finns ingen garanti för att du ersätts fullt ut för dina kostnader.

Vad händer om jag inte är försäkrad i mitt hemland?

Du kan inte nekas nödvändig vård i varken Sverige eller något annat EU-land. Däremot kommer du att behöva betala kostnaderna för vården själv.

Språkhjälp

Om du inte talar eller har svårt att förstå svenska kan du få rätt till tolkhjälp gratis på sjukhuset. För att det ska finnas tolkhjälp på plats kan du behöva säga till om detta i förväg.

ATT SÖKA ARBETE

Hur gör jag för att registrera mig som arbetssökande i Sverige?

Du registrerar dig som arbetssökande i Sverige hos Arbetsförmedlingen. Registreringen görs i två steg.

1. Skapa ett konto på Arbetsförmedlingens hemsida. Du kan välja vilket språk du vill läsa Arbetsförmedlingens hemsida på genom att klicka på fliken "other languages" högst upp i på sidan. För att skapa ett konto behöver du antingen ha de 4 sista siffrorna i ett svenskt personnummer (personnummer eller samordningsnummer) eller en mejladress. Du kan bara göra detta från en dator i Sverige.
2. För att bli inskriven på Arbetsförmedlingen måste du besöka något av deras kontor inom 14 dagar från det att du registrerade dig på hemsidan. Du måste ta med din legitimation! Om du har betyg eller arbetsintyg från tidigare jobb kan du ta med dessa.

Kan jag få ett svenskt personnummer om jag är arbetssökande?

Nej, du kan inte få ett svenskt personnummer som arbetssökande. För att få ett svenskt personnummer måste du folkbokföra dig i Sverige. För att folkbokföra dig i Sverige måste du visa att du kan antas ha uppehållsrätt i 1 år. Som arbetssökande kan du ha uppehållsrätt i Sverige under en tidperiod på 6 månader, alltså uppfyller du inte kraven som uppställs för folkbokföring.

Kan jag få ett svenskt personnummer om jag får jobb i Sverige?

Om du arbetar eller har ett eget företag i Sverige har du uppehållsrätt. För att kunna folkbokföra dig och därmed få ett svenskt personnummer måste du visa att din uppehållsrätt kan antas bestå i 1 år. För att visa detta tar du med dig ditt anställningsbevis från din arbetsgivare till Skatteverket.

Eures

Eures är ett samarbete mellan arbetsförmedlingar inom EES-länderna som ska hjälpa den arbetssökande med att finna arbete. På hemsidan kan du söka information om Sverige som land och om lediga arbeten. Länk till hemsidan är <https://ec.europa.eu/eures/page/index>. På startsidan väljer man det språk man vill se sidan på.

Hur får jag ett id-kort i Sverige?

Ett id-kort kan du använda för att legitimera dig, till exempel om du behöver hämta ut medicin på Apoteket eller göra bankärenden. För att få ett id-kort i Sverige måste du:

- Vara folkbokförd i Sverige.
- Ha fyllt 13 år.
- Besöka ett av Skatteverkets kontor som utfärdar id-kort.
- Ha betalat ansökningsavgiften, 400 kronor, innan du besöker kontoret på plusgiro 50 40 62-1 eller bankgiro 389-0100. När du betalar in avgiften skriver du ditt svenska personnummer i meddelanderutan. Om du inte har tillgång till en internet- eller telefonbank kan du betala från ett bankkontor. Du kan inte betala ansökningsavgiften kontant!
- Kunna styrka din identitet, det vill säga visa vem du är genom ett pass eller körkort.
- Ha din vårdnadshavares godkännande om du inte fyllt 18 år.

Vad är ett samordningsnummer och hur får jag det?

Samordningsnummer är ett id-nummer för personer som inte är folkbokförda i Sverige. Skatteverket kan tilldela en person ett samordningsnummer på begäran av en statlig myndighet, det är alltså inte något du själv som privatperson kan ansöka om. Arbetsförmedlingen har en skyldighet att hjälpa dig att få ett samordningsnummer. Samordningsnummer underlättar vid myndighetskontakt då myndigheterna snabbare kan se vem du är.

BOENDE

Att tänka på när man hyr lägenhet i andra hand

- Se lägenheten innan du betalar första hyran. Det förekommer att personer hyr ut lägenheter som inte finns på riktigt.
- Skriv ett kontrakt, mall för kontrakt finns på denna sida: http://www.hyresgastforeningen.se/Om_Oss/ladda_hem/Documents/Hyresavtal_andrahandsuthyrning.pdf.
- Betala hyran i tid. Om flera betalningar är några dagar för sena kan det vara en grund för uppsägning.
- Dokumentera hur lägenheten ser ut, helst med fotografier för att undvika att bli krävd i efterhand för befintliga skador i lägenheten.
- Du kan kontrollera med hyresvärden om det är okej att lägenheten hyrs ut i andrahand, om hyresvärden inte godkänner uthyrningen riskerar du att bli uppsagd.

Flyttanmälan

När du flyttar har du en skyldighet att anmäla din nya adress till Skatteverket. Detta kallas för flyttanmälan och är gratis. Blanketten som du behöver heter Anmälan – Flyttning inom Sverige SKV 7845. När man har öppnat länken väljer man “ladda ner utgåva” och öppnar sedan dokumentet i datorn. Blanketten ska skickas till ditt lokala skattekontor.

I Göteborg är adressen:

Skatteverket
Box 2825
403 20 Göteborg

I Malmö är adressen:

Skatteverket
205 30 Malmö

KONTAKTUPPGIFTER

Skatteverket

Telefonnummer växel: 0771-567 567.

Telefontider måndag till fredag 08.00-16.00.

Migrationsverket

Telefonnummer växel: 0771-235 235.

Telefontider måndag till fredag 08.00-16.00.

Arbetsförmedlingen

Telefonnummer växel: 0771-416 416.

Telefontider måndag-fredag 08.00-20.00
samt lördagar och söndagar 09.00-16.00.

Sjukvård

Akut larmnummer: 112. Telefontid dygnet runt.

Sjukvårdsupplysning: 1177. Telefontid dygnet runt.

Polisen

Akut larmnummer: 112. Telefontid dygnet runt.

Övriga ärenden och tips: 114 14. Telefontid dygnet runt.

EGNA ANTECKNINGAR

Broschyren du håller i din hand innehåller information om vilka rättigheter EU-medborgare har i Sverige. I den kan du läsa om rättsliga regler angående:

- **Rätt att vistas i Sverige.**
- **Rätt till sjukvård om olyckan är framme.**
- **Arbetssökande och arbetstagande.**
- **ID-handlingar och samordningsnummer.**
- **Att tänka på vid lägenhetshyra i andra hand.**

*Broschyren är framtagen av Faktumjuristerna
under vintern 2014/2015.*